

Skörd och tröskning på "gammaldags vis".

Detta med gammeldags som nämns i rubriken är inte någonting om hur skörd och tröskning gick till långt tillbaka, utan det rör sig ungefärligen om tiden 1920 till 1950.

Tiden och utvecklingen har ju gått väldigt fort under 1900-talet. Från att vid förra sekelskiftet ha skurit säden med lie och tröskat den i ett enkelt stifttröskverk drivet av en hästvandring, har utvecklingen gått över olika skördemaskiner och transportabla tröskverk fram till dagens självgående högeffektiva skördetröskor.

Men tillbaka till det som rubriken syftar på. Lille Hembygdsförening har sedan en längre tid tillbaka insamlat jordbruksredskap från detta sekels första halva och tanken har väl varit att redskapen inte endast skulle vara stående som museiföremål, utan också hållas i ett sådant skick att de vid lämpligt tillfälle skall kunna brukas till demonstration.

Två tidigare år, 1995 och 1996 har "tröskdagar" anordnats på Persbacka. Årets skörde- och tröskdagar förlades till fören-ingens nyuppsatta lador vid Hillevallsvägen.

Anders Elving "matar" och Bengt Hillbom tar emot halmen Foto: Bodin

Lördagen den 5 september skördades korn med dels en självavläggare, alltså en föregångare till självbindaren, dels med självbindaren "Herkules". Kärvarna restes till "skylar" även kallade "gummor" för att torka. Väderleken var idealisk under veckan som gick och på söndagen den 12 var det dags att "köra in" säden.

Så vidtog planeringen för tröskningen. Tröskverket av Thermenius fabrikat provkördes, säckar att ta säden i, så kallade "tunnsäckar" av juteväv inköptes. Lage Elving som i yngre dagar tillsammans med sin far körde runt i Hille och tröskade åt bönderna fick frågan: "Vad bestods tröskfolket med till middagsmålet i de olika bondehemmen?" Köttbullar och potatis med brunsås, och efterrätt "blandad fruktsoppa", blev svaret.

Så bestämdes att en "Trösklunch" till ett pris av 30 kr. skulle serveras i en av ladorna. Öjvind Englund åtog sig uppdraget ordna detta. Det bestämdes även att plöjning med äldre traktorer skulle ske på åkern intill tröskplatsen. Datum för det hela bestämdes till lördagen den 25 september kl. 10:00.

Vädret den 25 var relativt bra, lämpligt för tröskning, vindstilla och uppehåll. Både plöjningen och tröskningen omfattades med stort intresse av publiken som uppgick till cirka 60 - 70 personer. Trösklaget som bestod av Roland Andersson, Bengt Hillbom, Anders Elving, Tage Tröjbom, Anders Hedin samt tröskmästaren Lage Elving körde igång i halvelvatiden och med ett par kortare avbrott pågick det fram mot tolvtiden.

En del av publiken upplevde doften av den tröskade halmen, blandad med avgasen från traktorn som drev tröskverket, som ett minne från tider som gått. När all säden tröskats visades resultatet vara cirka 300 kg prima korn samt en stor halmhög som med hjälp av en modern press pressades till lätthanterliga balar.

Därefter serverades trösklunchen vilken verkligen uppskattades. Den avåts vid långbord inne i den ena ladan under ett stort gemyt. Där berättades gamla minnen från gångna tider. Och så var årets skörde- och tröskdagar till ända.

OW.

Bengt och Anders bärar säden. Foto: OW.

Anders och Tage i skördartagen. Foto: OW

[Hillebygden, Nr. 2, 1999]